

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області

від «18» *серпня* 2023 року № 32-02

ПРОГРАМА

моніторингу щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області

I. Загальні положення

Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про освіту» засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями, виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій; формування громадянської культури та культури демократії та інші.

Система освіти України опинилася в нових реаліях функціонування. Виникла необхідність здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 р. №527 затверджено Концепцію національно-патріотичного виховання в системі освіти України, а також заходи щодо її реалізації до 2025 року. Відповідно, національно-патріотичне виховання дітей та молоді – це комплексна, системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, закладів освіти, сім'ї, громадських об'єднань та благодійних організацій, релігійних організацій та інших інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації. Метою національно-патріотичного виховання є становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу,

національної самобутності.

Управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області наголошує, що тільки цілісна і системна співпраця органів місцевого самоврядування, закладів освіти та сім'ї дозволить досягти мети національно-патріотичного виховання.

Враховуючи вищезазначене, актуальним постає проведення моніторингу щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області.

Методологія та результати дослідження можуть бути використані педагогами, управлінцями у сфері освіти та місцевого самоврядування, науковцями та всіма, хто на практиці реалізує діяльність у сфері національно-патріотичного виховання.

Мета моніторингу: виявити та відстежити ефективність реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області.

Відповідно до мети визначено **завдання** моніторингового дослідження:

- виявити ефективність заходів та засобів реалізації національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області;
- визначити рівень готовності здобувачів освіти до природоохоронної діяльності;
- визначити рівень готовності здобувачів освіти захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виявити стимули, які впливають на бажання учасників освітнього процесу розвивати сферу національно-патріотичного виховання;
- розробити рекомендації за результатами моніторингового дослідження.

Об'єкти моніторингу:

- здійснення заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області;
- результат впровадження системи заходів для реалізації Концепції національно-патріотичного виховання.

II. Суб'єкти моніторингу.

1. Суб'єктом, що проводить моніторинг є управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області.

2. Учасники дослідження:

- 1) здобувачі загальної середньої освіти;
- 2) педагогічні працівники закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти;
- 3) керівники закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти;

4) батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

III. Індикатори.

Індикатори ефективності національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області сформовано згідно з Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 №527:

1. Ефективність заходів та засобів реалізації національно-патріотичного виховання в системі освіти Закарпатської області:

– відвідуваність здобувачами освіти закладів, що популяризують культурні та національно-мистецькі традиції Українського народу, а також пам'яток історії, культури, експозицій музеїв, присвячених національно-визвольній боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України;

– рівень знань здобувачів освіти про видатних особистостей українського державотворення, визначних українських учених, педагогів, спортсменів, військових, підприємців, провідних діячів культури, мистецтв, а також духовних провідників Українського народу;

– число здобувачів освіти, які пишаються своїм українським походженням, громадянством;

– число громадян України, які виявляють почуття поваги до своєї Батьківщини.

2. Рівень готовності здобувачів освіти до природоохоронної діяльності:

– рівень екологічної культури, кількість учасників екологічних акцій, природоохоронних заходів;

– кількість здобувачів освіти, які здійснюють екскурсії, подорожі, походи.

3. Готовність здобувачів освіти захищати суверенітет і територіальну цілісність України:

– кількість проведених зустрічей здобувачів освіти з борцями за незалежність України у ХХ столітті, ветеранами та учасниками антитерористичної операції та операції об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях, учасниками війни російської федерації проти України;

– чисельність громадян, готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

4. Мотивація учасників освітнього процесу до активної участі у громадсько-політичному житті країни:

– кількість громадян, зокрема, дітей та молоді, залучених до проєктів та заходів з національно-патріотичного виховання місцевого, всеукраїнського та міжнародного рівнів, які відповідають ціннісним орієнтирам та індикаторам ефективності Стратегії національно-патріотичного виховання, затвердженої Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019;

– кількість здобувачів освіти, які беруть участь у заходах, спрямованих на популяризацію духовно-моральних цінностей Українського народу, його духовних надбань;

– число молодих людей, які пов'язують своє майбутнє з навчанням і проживанням в Україні;

– кількість підготовлених фахівців з національно-патріотичного виховання.

IV. Вид моніторингу.

Зовнішній, регіональний.

V. Методи та принципи моніторингу.

1. Методи проведення моніторингу:

1) анкетування керівників закладів освіти, педагогічних працівників, батьків, учнів.

2. Принципи, відповідно до яких проводиться моніторинг:

- науковість і методична обґрунтованість;
- об'єктивність;
- відповідність меті (валідність);
- системність;
- сприйняття громадськістю;
- відкритість неперсоніфікованих результатів, а також інформації про показники на регіональному рівні;
- закритість інформації про персональні результати учасників освітнього процесу, а також про показники на локальному (щодо класів, закладів освіти, міст, районів) та регіональному рівнях;
- інформативність результатів для різних категорій споживачів.

VI. Цикли моніторингу та основні етапи проведення.

1. Моніторинг проводиться періодично за такими циклами:

I цикл – 2023/2024 н.р.;

II цикл – 2024/2025 н.р.;

III цикл – 2025/2026 н.р.

2. Основні етапи проведення моніторингу:

- 1) визначення мети та завдань моніторингу;
- 2) розроблення інструментарію моніторингу;
- 3) формування вибірки дослідження;
- 4) погодження керівників закладів освіти на участь у моніторингу;
- 5) проведення онлайн-опитування керівників закладів освіти, педагогічних працівників, батьків, учнів;
- 6) аналіз та узагальнення результатів моніторингу;
- 7) підготовка і оприлюднення звітів та рекомендацій за результатами кожного

циклу моніторингу;

8) підготовка і оприлюднення узагальненого звіту за результатами моніторингу.

VII. Інструменти, що будуть застосовані під час моніторингу.

1. Для проведення анкетування учасників моніторингу використовуються чотири типи анкет:

1) анкета здобувачів освіти;

2) анкета батьків;

3) анкета педагогічних працівників;

4) анкета керівників закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти.

VIII. Проведення анкетування учасників моніторингу.

Анкетування учасників моніторингу проводиться:

1) відповідно до норм і вимог: Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54; нормативно-правових актів з питань організації освітнього процесу в закладах загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти;

2) у терміни, визначені графіком відповідного циклу моніторингу;

3) у закладах загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, які визначені відповідно до вибірки дослідження.

IX. Визначення результатів моніторингу.

Обробка та узагальнення результатів моніторингу здійснюється на основі даних статистично-математичної обробки результатів анкетування.

Інформування про результати моніторингу здійснюється шляхом оприлюднення інформаційно-аналітичних звітів на офіційному сайті Державної служби якості освіти України та ЗМІ Закарпатської області.

Графік проведення моніторингу в 2023/2024 н.р. та узагальнення його результатів

№п/п	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1	Проведення онлайн-опитування	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	27 жовтня 2023 р.
2	Аналіз та узагальнення результатів I циклу	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	29 грудня 2023 р.
3	Оприлюднення звіту і рекомендацій	управління	31 січня 2024 р.

за результатами I циклу моніторингу	Державної служби якості освіти у Закарпатській області	
-------------------------------------	--	--

**Графік проведення моніторингу в 2024/2025 н.р.
та узагальнення його результатів**

№п/п	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1	Проведення онлайн-опитування	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	25 жовтня 2024 р.
2	Аналіз та узагальнення результатів II циклу	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	27 грудня 2024 р.
3	Оприлюднення звіту і рекомендацій за результатами II циклу моніторингу	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	31 січня 2025 р.

**Графік проведення моніторингу в 2025/2026 н.р.
та узагальнення його результатів**

№п/п	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1	Проведення онлайн-опитування	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	24 жовтня 2025 р.
2	Аналіз та узагальнення результатів III циклу	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	26 грудня 2025 р.
3	Оприлюднення звіту і рекомендацій за результатами III циклу моніторингу	управління Державної служби якості освіти у Закарпатській області	30 січня 2026 р.

Начальник відділу взаємодії з органами місцевого самоврядування, моніторингу та позапланового контролю закладів освіти

Марина МАРКО